30362.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLÜ

Eğitim Yönlendiricileri İçin El Kitabı

Editör
Dr.Sibel Kalaça

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

İçindekiler

Giriş 3

Neden İnteraktif Çalışma Modülleri? 6

Probleme Dayalı Öğrenmenin Genel İlkeleri 9

PDÖ: İzlenecek Basamaklar 10

PDÖ: Eğitim Yönlendiricisinin Rolü 12

İnteraktif Çalışma Modülü Hazırlık Çalışmaları 15

İÇM: Hazırlık Aşamasında Yapılması Gerekenler 16

İÇM: Senaryonun Hazırlanması 17

İÇM: Amaç Ve Öğrenim Hedeflerinin Belirlenmesi 18

İnteraktif Çalışma Modülünün İşleyişi 21

Eğitim Yönlendiricisinin İş Listesi 25

İnteraktif Çalışma Modülünde Öğrenci Ölçme Ve Değerlendirmesi 28

Kaynaklar 40

374.2
İ61
2000

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Giriş

Elinizdeki bu kitapçık, fakültemizde mezuniyet öncesi eğitim programında 1999-2000 eğitim-öğretim yılından bu yana uygulanmakta olan "İnteraktif Çalışma Modülleri (İÇM)" ile ilgili hazırlık, uygulama ve değerlendirme konularında eğitmenlere rehberlik etmek üzere hazırlanmıştır.

İÇM, tıp eğitiminde 20. yüzyılın sonlarındaki en önemli gelişme olarak tanımlanan ve etkin eğitim yöntemlerinden birisi olan "Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)" yöntemi ile yürütülmektedir. Bu rehber kitapçığın bir amacı da, fakültemizde değişik disiplinler tarafından hazırlanmakta olan modüllerde, PDÖ'nün tanımına uygun olarak standart biçimde uygulanmasının sağlanmasıdır. Böyle bir standardizasyon modülün amacına ulaşmasını kolaylaştıracak, öğrenciler ve eğitmenler arasında bu yeni eğitim yöntemi konusunda ortak bir dil oluşmasına yardımcı olacak ve uygulanan modülün objektif bir biçimde değerlendirilmesine olanak sağlayacaktır.

İÇM'nin amacı, temel ilkeleri, uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda bilgiler içeren ve deneyimlere dayalı bazı önerilerin yer aldığı bu rehberin, eğitmenlere çalışmalarında yardımcı olmasını dileriz.

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programında Hedeflenen Değişiklikler

Dünya Hekimler Birliği tıp eğitiminin amacını "yetenekli ve yeterli hekimler yetiştirmek" olarak belirlemiştir. Burada "yeterli hekim" ile, *"hasta ve topluma yönelik olarak, kaliteli bir koruyucu ve tedavi edici hizmet vermek için gerekli olan bilgi, beceri, değer ve davranış biçimlerine sahip"* bir hekim kastedilmektedir. 1988 yılında İskoçya'nın başkenti Edinburg'da düzenlenen Tıp Eğitimi Konferansı'ndan sonra açıklanan "Edinburg Bildirgesi" tıp eğitiminin amacını "tüm insanların sağlık düzeyini yükseltecek hekimler

yetiştirmek" olarak tanımlamıştır. 1991 yılında TBMM Araştırma Komisyonu tarafından yaptırılan "Türkiye'de Tıp Eğitimi" konulu araştırmada ise, ülkemizde mezuniyet öncesi tıp eğitiminin amacı "tıp öğrencisini, insandaki hastalıkların tedavisi ve bu hastalıklardan korunma konusunda biyoloji ve davranış bilimlerindeki gelişmeleri kullanmak üzere yetiştirmeyi amaçlamak" olarak tanımlamıştır. Türk Tabipleri Birliği tarafından hazırlanan rapora göre de Türkiye'de mezuniyet öncesi tıp eğitiminin temel amacı, "tüm toplumun sağlık düzeyini yükseltebilecek, nitelikli hekimler yetiştirmektir".

Aşağıdaki tablo, tıp eğitiminde yukarıda belirtilen amaçlara ulaşabilmek için, var olan eğitim sisteminde, anlayış ve uygulama düzeyinde nasıl bir değişime gereksinim duyulduğunu özetlemektedir.

Tıp Eğitiminde Değişimin Çerçevesi

Yaygın olarak uygulanmakta olan		*Hedeflenen*
Öğretim Üyesi Merkezli	>>	Öğrenci Merkezli
Ezbere Dayalı	>>	Problem Çözmeye Yönelik
Disiplinlere Dayalı	>>	İntegre
Hastaneye Dayalı	>>	Topluma Dayalı
Standart Program	>>	Seçmeli Program
Gözlem Yoluyla Beceri Kazanma	>>	Sistematik Beceri Eğitimi

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinde, eğitimin yeniden yapılandırılması amacıyla kurulan *Mezuniyet Öncesi Eğitim Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Komitesi (MÖE-APK)*, değişim sürecinin ilk basamağı olarak tıp eğitimindeki bu gelişmeleri ve ülkemizin gereksinimlerini göz önüne alarak fakültemizin eğitim hedeflerini belirlemiştir. Belirlenen hedefler doğrultusunda oluşturulan öneriler Koordinatörler Kurulu ve Fakülte Kurulu

tarafından onaylanmış ve bunlardan bazıları 1999-2000 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanmıştır.

İnteraktif çalışma modüllerinin de içinde yer aldığı, fakültemiz mezuniyet öncesi eğitiminin güçlendirilmesine yönelik olan uygulamalar ve sürdürülmekte olan çalışmalar şunlardır:

- tıp öğrencisinin temel klinik becerileri sistematik bir biçimde, erken dönemlerden başlayarak edinmesi ve uygulayabilmesi amacıyla ilk 3 yıl programına, klinik beceri laboratuvarında yürütülecek olan "Klinik Uygulamaya Giriş (Introduction to Clinical Practice, ICP)" dersinin eklenmesi,
- tıp öğrencilerinin mesleğe ilişkin iletişim becerileri kavramlarıyla eğitimlerinin erken dönemlerinde karşılaşmalarını sağlamak ve temel becerileri edinmelerine katkıda bulunmak amacıyla ilk 3 yıl programına, ICP dersi kapsamında işlenecek olan "İletişim Becerileri" dersinin eklenmesi,
- erken yıllarda öğrenilen temel bilimlerle ilgili bilgilerin, klinik bilimlerle integre edilebilmesi amacıyla klinik öncesi dönemde ders kurullarının yeniden organizasyonu,
- seçilen bazı konuların, küçük gruplarda ve PDÖ yöntemi ile işlendiği "interaktif çalışma modülleri"nin oluşturulması,
- dünyada yaygın bir uygulama olan "çekirdek eğitim programı (core curriculum)" ve "seçmeli ders/staj/çalışma modülleri (elective study modules)" kavramının hayata geçirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması,
- ölçme-değerlendirmenin, ders kurulu/staj/çalışma modülü öğrenim hedeflerine uygun hale getirilebilmesi için çalışmalar yapılması,
- bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için en önemli gerekliliklerden birisi olarak, ilgili konularda eğitmenlerin becerilerini geliştirmeleri amacıyla "eğitim becerileri" ve "ölçme-değerlendirme yöntemleri" ile ilgili kurslar düzenlenmesi.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

NEDEN İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLLERİ?

Fakültemizde 1999-2000 ders yılından bu yana uygulanmakta olan modüllerin planlama, uygulama ve değerlendirmesi interaktif eğitim ilkeleri doğrultusunda yapılmaktadır. "İnteraktif eğitim", temel olarak erişkin öğrenme ilkelerini dikkate alan; eğitmenler ile katılımcılar arasındaki etkileşimi *karşılıklı, göreve ve belirlenen amaçlara odaklanmış olarak* sağlamaya yönelik bir felsefe, tutum ve teknikler bütünü olarak özetlenebilir. İnteraktif eğitimi uygulamaya koyabilmek ve başarılı olabilmek için, başta eğitmenler olmak üzere tüm tarafların böyle bir eğitim sistemini benimsemeleri önemli olmakla birlikte, yeterli değildir. İnteraktif bir eğitim sisteminde, ders/kurs/modülün hazırlık, yürütme ve değerlendirilmesi sırasında yapılması gerekenler aşağıda özetlenmiştir:

- Belirli bir eğitmen ekibi oluşturmak
- Modülün planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi sırasında eğitmen ekibi olarak bir arada bulunmak
- Modülün amaç ve öğrenim hedeflerini belirlemek
- Amaç ve öğrenim hedeflerine uygun eğitim yöntemlerini belirlemek
- Eğitim programını oluşturmak
- Eğitimden önce öğrencilerin bilgi ve becerisini değerlendirmek
- Olumlu bir eğitim ortamı yaratmak ve sürdürmek
- Çeşitli interaktif eğitim yöntemlerini kullanmak (beyin fırtınası, vaka çalışması, oyunlaştırma, küçük grup çalışmaları gibi)

- Öğrenmeyi kolaylaştırmak üzere, çeşitli görsel-işitsel araç ve gereci tekniğine uygun şekilde kullanmak
- Öğrencilerin değerlendirilmesinde amaç ve hedeflere uygun, objektif yöntemler kullanmak
- Eğitmenler, eğitim ortamı ve eğitim sürecinin değerlendirilmesi için olanak sağlamak
- EĞLENEREK ÖĞRENMEK!!!

İÇM'nde interaktif eğitimin bu temel ilkeleri uygulanırken, eğitim yöntemi olarak PDÖ'den yararlanılmaktadır. Modül çalışmaları temel olarak PDÖ'ye dayanmakta, ancak süreç içinde diğer yöntemler (beyin fırtınası, oyunlaştırma, küçük grup çalışmaları, tartışma ve yarışmalar vb) de kullanılmaktadır. PDÖ'nün temel fikri **"öğrenmenin başlangıç noktası"**nı, öğrencilerin çözmeyi isteyecekleri bir **"problem"** in oluşturmasıdır. PDÖ küçük gruplarda (4-20 kişi) yürütülür. Başlangıçta sunulan problem, ilgili diğer konuları öğrenmeyi gerektiren bir süreci başlatır. Bu süreç aynı zamanda öğrencilerin 'öğrenmeyi' öğrenmesine aracılık eder.

Otuz yıldan uzun bir süredir kullanılmakta olan PDÖ, sağlık meslekleri eğitimine pek çok önemli katkıda bulunmuştur. Tekniğine uygun kullanıldığında PDÖ'nün bazı avantajları şöyle özetlenebilir:

- Gereksiz bilgiler ayıklanır.
- Problem çözme, iletişim ve ekip çalışması gibi mesleğin daha sonraki aşamalarında da gerekli olan becerilerin kazanılmasını sağlar.
- Öğrenmenin yöntemini öğretir.
- Bilgilerin entegre edilmesine olanak sağlar.
- Eğlencelidir.
- Derinlemesine öğrenmeyi sağlar.
- Yeni bilgiler önceki bilgilerin üzerine eklenir.

- Yöntem olarak erişkin öğrenme ilkelerine uygundur.

Özetle, İÇM, bu bölümde sözü edilen olumlu yanları nedeniyle ve yeni eğitim yaklaşımının somut ve uygulanabilir bir örneği olmak üzere planlanmıştır.

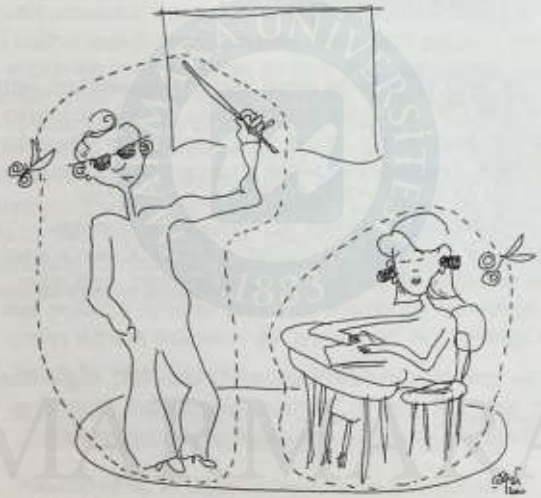

"İnteraktif eğitim",
temel olarak erişkin öğrenme ilkelerini dikkate alan,
eğitmenler ile katılımcılar arasındaki etkileşimi
karşılıklı, görev ve belirlenen amaçlara odaklanmış olarak sağlamaya yönelik
bir felsefe,
tutum
ve teknikler bütünü
olarak özetlenebilir.

PROBLEME DAYALI ÖĞRENMENİN GENEL İLKELERİ

PDÖ, yeni bilgilerin kazanılması için başlangıç noktası olarak bir problemin ele alındığı ve bu problemi çözmek için gerekli bilgilerin öğrenilmesinin hedeflendiği öğrenci-merkezli bir eğitim yöntemidir. Tıp eğitiminde sıklıkla kullanılan bu yöntem ekonomi, müzik, coğrafya gibi birçok disiplinin eğitiminde de uzun yıllardır kullanılmaktadır. Tıp eğitimi özelinde düşünüldüğünde, PDÖ'deki düşünme süreci, bir problemin çözümüne odaklı olarak başlayan etkili ve verimli bir klinik sorgulama ile benzerlik göstermektedir.

Klinik sorgulama işleyişinde anahtar basamaklar şunlardır:

- Sorgulayarak problemle ilgili ayrıntıları öğrenmek
- Problemi çözmede işe yarayacak konular hakkında bilgi toplamak
- Problemi tanımlamak
- Çözüm için hipotez geliştirmek
- Veri analizleri yapmak
- Karar vermek

Probleme dayalı öğrenmede problem çözme amaç değil araçtır; problemi çözebilmek için gerekli bilgi ve becerilerin farkedilmesi ve kazanılması hedeflenir.

PDÖ: İZLENECEK BASAMAKLAR

- **Problemin tanımlanması:** Öğrenciler kendilerine bir senaryo halinde sunulan problemi anlamak üzere grup çalışması yaparlar ve problemi net olarak tanımlarlar.
- **Problemin analizi:** Tanımlanmamış deyim ve olgular açıklanır ve beyin fırtınası yöntemi kullanılarak senaryo ile ortaya koyulan durum/olaya açıklamalar getirilmeye çalışılır.
- **Öğrenim hedeflerinin belirlenmesi:** Beyin fırtınası sonucunda sorunu çözümlemek üzere nelerin öğrenilmesi gerektiği *(öğrenim hedefleri)* belirlenir ve bu öğrenim hedefleri uygun şekilde sınıflandırılır.
- **Bilgi toplama:** Öğrenciler belirlenen öğrenim hedeflerine ulaşmak üzere bireysel olarak çalışırlar. Gerekiyorsa grup dışı ek bilgiler aramak üzere öğretim üyelerine ve/veya kütüphaneye başvururlar.
- **Bilgilerin paylaşılması:** Öğrenciler yeniden bir araya gelir ve elde ettikleri bilgileri tartışırlar.
- **Yeni öğrenim hedefleri belirleme:** Öğrenciler elde ettikleri bilgiler ışığında yeni öğrenim hedefleri belirlerler. Eğitim yönlendiricilerinin yardımı ile ve modülün amaç-öğrenim hedefleri ve süresi dikkate alınarak yeniden bireysel çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır.
- **Bilgilerin sentezi:** Grup yeniden bir araya gelerek toplanan bilgileri sentezler ve öğrenim hedeflerine ulaşıldığından emin olur.

- **Problemin çözümü:** Öğrenciler problemin çözümü için bu bilgileri kullanırlar ve benzer başka durumlar için genelleme yaparlar.

Yukarıda kısaca özetlenen aşamalar sırasında şu noktalara dikkat edilmelidir:

- Küçük grup çalışmalarında öğrenciler öncelikle kendi düşüncelerini öne sürmek üzere kışkırtılırlar; fikirlerini birbirleriyle paylaşma konusunda cesaretlendirilirler, neden-sonuç ilişkisi kurma ve fikirlerini kanıtlarla destekleyerek savunmak için yönlendirilirler. Bu aşamada öğrencilerin konuyla ilgili ön bilgiye sahip olmaları beklenmez.
- Problem, öğrenciler henüz hiçbir hazırlık ve çalışma yapmadan, geçmişteki bilgi ve deneyimleriyle ilişkilendirmek üzere ve gerçekçi bir senaryo ile sunulur.
- Sunulan problem modülün öğrenim hedeflerine uygun olmalı ve öğrencilerin bireysel çalışmalarına rehberlik etmelidir.

PDÖ doğru uygulandığında, edinilen yeni bilgi ve becerilerin sunulan problemin çözümünde nasıl kullanıldığı da görülebilecektir. Bu, öğrencilerin bu bilgileri ne için öğrenmeleri gerektiğini anlamaları ve öğrenmeyi istemeleri açısından çok önemlidir.

PDÖ: EĞİTİM YÖNLENDİRİCİSİNİN ROLÜ

PDÖ'nün en etkin yolu, bir eğitim yönlendiricisi ("tutor") eşliğinde yapılan öğrenci-merkezli küçük grup çalışmalarıdır. Küçük grupları yönlendirme, geleneksel didaktik öğretme (ders anlatma) ile karşılaştırıldığında, eğitmenler açısından daha yoğun bir hazırlık ve çaba gerektirir. Çünkü, eğitim yönlendiricisinden, her bir grubun kendi dinamiğini dikkate alarak tartışmayı yönlendirmesi beklenir. Ancak bunu yaparken, öğrencilerin sorularına alışılageldiği üzere hazır yanıtlar vermemek, tartışarak ve araştırarak yanıtı kendi kendilerine bulmaları için yol göstermek önemlidir.

Eğitim yönlendiricisinin hem grubun işleyişi, hem de öğrencilerin ilgi ve başarıları üzerinde doğrudan etkisi vardır. Bir eğitim yönlendiricisinden beklenen davranış ve beceriler kısaca şöyle özetlenebilir:

- Çalışma yöntemi ve gruptaki iletişimin niteliği konusunda kendisi iyi bir model olmalıdır. Kendisine karşı nasıl davranılmasını istiyorsa, kendisi de öyle davranmalıdır.
- Grup üyelerinin beklentilerini, gereksinimlerini ve duygularını anlamaya çalışmalıdır. Bunun için en iyi yol etkin bir dinleyici olmaktır.
- Grup üyelerini problemden ne anladıklarını açıkça söyleme konusunda cesaretlendirmelidir. Böylece bilgi düzeyi ve varsa bilgi eksikliği ortaya çıkacaktır.
- Grubu dikkatle dinleyip söylenenleri özetlemeli ve grubun onayını almalıdır.
- Grup çalışmasının amaca uygun yürümesi ve herkesin katılımının sağlanmasına özen göstermelidir; bunun için hazırlık yapmalı (örn. üyelere grup lideri, raportör, zaman

kaydedici, v.b. roller verilebilir) ve grubun zaman zaman kendi kendine çalışmasına izin vermelidir.

- Gerekli gördüğünde tartışmayı canlandırmak için kendi deneyimlerini grupla paylaşmalıdır.
- Grubun konuyu çok yönlü olarak (biyomedikal, psiko-sosyal, etik, vb.) tartışmasına olanak sağlamalıdır. Ancak bu sırada grubun konudan uzaklaşmasına da engel olmalıdır.
- Grup üyeleri arasında iyi bir etkileşim için destek olmalıdır.
- Tartışmalara herkesin katılmasını sağlamalıdır.
- Her basamakta bulguların özetlenmesini istemelidir.
- Grup çalışması süresince ve çalışma sonunda grubun gösterdiği gelişmeyi izleyip, bunu grupla paylaşmalıdır.
- Bir sonraki çalışma için gerekli hazırlıkları ve iş bölümünü yapmalıdır.
- Grup üyeleri ile çalışma sürecini değerlendirip geri bildirim almalıdır. Geri bildirimler konusunda alınganlık göstermemeli, öfkelenmemeli ve savunmaya geçmemelidir.
- GRUP ÇALIŞMASINI EĞLENCELİ HALE GETİRMEYİ VE BU ARADA KENDİSİ DE EĞLENMEYİ UNUTMAMALIDIR!!!

DİKKAT:

- Her öğrenci grubunun bir eğitim yönlendiricisi bulunmalıdır. Eş zamanlı grup çalışması yapan tüm grupların eğitim yönlendiricileri, çalışma modülü tamamlanıncaya kadar sık sık bir araya gelerek deneyimlerini paylaşmalı, gruplar arasında kazanılan bilgi ve beceriler konusunda anlamlı farklar oluşmasına izin verilmemelidir.
- Eğitim yönlendiricilerinin konunun uzmanı olmaları gerekmez. Hatta bazı kaynaklarda uzman olmayan yönlendiricilerin daha başarılı olduğu belirtilmektedir. Önemli olan önceden programlanmış süreci işletmek ve grubu belirlenen öğrenim hedeflerine doğru yönlendirmektir.

Eğitim yönlendiricisinden,
her bir grubun kendi dinamiğini dikkate alarak
tartışmayı yönlendirmesi beklenir.
Ancak bunu yaparken,
öğrencilerin sorularına alışılageldiği üzere
hazır yanıtlar vermemek,
tartışarak ve araştırarak
yanıtı kendi kendilerine bulmaları için yol göstermek
önemlidir.

İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLÜ HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

İnteraktif çalışma modülünün başarılı olabilmesi için modül öncesi planlama ve hazırlık aşaması çok önemlidir. Planlama ve hazırlık aşamasında modülde görev alacak tüm eğiticilerin katılımı ve katkısı sağlanmalıdır. Bu, hem modülün daha iyi planlanmasını hem de modülün yürütülmesi sırasında eğiticilerin birlikteliğini sağlayacaktır. Hazırlık çalışmalarına tüm eğiticilerin katılımının sağlanmasının yanı sıra, oturumlarda eğiticilerin alacağı sorumlulukların tartışılması ve görev dağılımının yapılması da modülün başarısı için önemlidir. Planlama ve hazırlık aşamasında öncelikle modülün amacı ve öğrenim hedefleri belirlenir.

Amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesinden sonra modülün konusu ve süresi göz önüne alınarak modülde yer alacak oturumların süreleri belirlenir. Daha sonra her oturum ayrı ayrı ele alınır, oturumların amaç ve öğrenim hedefleri belirlenir ve sunum planları yapılır. Oturum hazırlıkları için bir form tasarlanmalı ve oturumlarla ilgili olarak yapılacak hazırlıklar ilgili forma işlenmelidir. Bu formda oturumlarda görev alacak eğiticilerin sayısı, kullanılacak eğitim yöntemleri, gerekli araç gereç listesi mutlaka yer almalıdır.

Hazırlıklarla ilgili son aşama modül programının yapılması ve katılımcılara önceden verilmek üzere yeterli sayıda çoğaltılması, modülde yer alacak eğitim araç ve gereçleri ile eğitim değerlendirme rehberlerinin hazırlanması ve sağlanması olacaktır.

İÇM: HAZIRLIK AŞAMASINDA YAPILMASI GEREKENLER

Tüm eğiticilerin katılımı ile:

- Modülün amaç ve öğrenim hedefleri belirlenir.
- Modülün kaç oturumdan oluşacağı ve oturumların süreleri belirlenir.
- Her oturum için ayrı ayrı amaç ve öğrenim hedefleri belirlenir.
- Gerekli eğitim araç-gerecin listesi hazırlanır ve bunları sağlamak için gerekli girişimlerde bulunulur.
- Öğrencilere dağıtılacak materyal (örn. olgu senaryosu, derlemeler, orijinal araştırma makalelerinin isimleri veya fotokopileri, kitap isimleri, İnternet adresleri, v.b.) belirlenir.
- Bu materyalin tüm eğitim yönlendiricilerinin elinde bulunması sağlanır.
- Her oturum için sunum planları ayrı ayrı hazırlanıp gözden geçirilir.
- Modülde görev alacak herkesin sorumlulukları belirlenip iş bölümü yapılır.
- Modül başlamadan bir gün önce sınıflar ve araç-gereç gözden geçirilir. Gerekli hazırlık ve duyuruların yapılıp yapılmadığıkontrol edilir.

İMÇ: SENARYONUN HAZIRLANMASI

- PDÖ'nün temel fikri, öğrenmenin başlangıç noktasını öğrencilerin çözmeyi isteyecekleri bir problemin oluşturmasıdır. Bu başlangıç noktası, daha sonraki öğrenmeyi özendirmesi açısından son derece önemlidir.

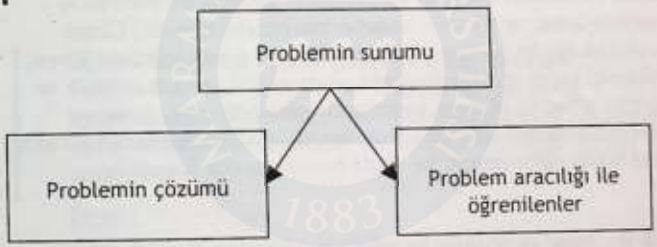

- Problem öğrencilere bir senaryo içinde sunulmalıdır. Bu senaryo öğrencinin ilgisini çekecek biçimde yazılmalıdır.
- Senaryo, odaklanılacak öğrenim hedefleri ile ilişkili olmalıdır.
- Çok karmaşık senaryolar, öğrencileri öğrenmeleri gereken bilgilerden çok, senaryonun anlaşılması ve problemin çözülmesine yönlendirir. Bundan kaçınılmalıdır. Öte yandan erişkin eğitiminde etkinliğinin düşük olması nedeniyle çok basit senaryolar da uygun değildir. Senaryo olabildiğince gerçekçi olmalı ve basit bir dille yazılmalıdır.
- **Senaryo, öğrenciye çeşitli yollarla sunulabilir:**
  - Yazılı olarak her öğrencinin eline verilir,
  - Asetat, kağıt tahtası veya yazı tahtasına yazılır,
  - Oyunlaştırma (role-playing) veya klinik bir uygulamanın gösterimi (demonstrasyon) biçiminde gösterilebilir.

İÇM: AMAÇ VE ÖĞRENİM HEDEFLERİNİN BELİRLENMESİ

Modül hazırlıkları sırasında eğitmenlerin yapması gereken ilk iş modülün amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesidir. Çünkü seçilecek eğitim yöntemi, kullanılacak araç-gereç, eğitimin süresi, katılımcı sayısı ve değerlendirme yöntemi gibi pek çok etkinlik ve ayrıntı, amaç ve öğrenim hedeflerine göre belirlenir. Amaç ve öğrenim hedefleri oluşturulurken modülün yürütülmesinden sorumlu olan bütün eğitmenlerin bir arada bulunması çok önemlidir.

- Amaç ve öğrenim hedefleri, modül tamamlandığında öğrencilerin bu modül çalışmasının bir sonucu olarak hangi bilgi ve/veya beceriyi edinmiş olmaları gerektiğini tanımlar. Bu nedenle amaç ve öğrenim hedefleri "öğrenciye yönelik" olmalı; eğitmenin veya okulun amaçlarıyla karıştırılmamalıdır.

  Örnek:

  "Diyabetin komplikasyonlarını ÖĞRETMEK" yerine

  "Diyabetin komplikasyonlarını TANIMLAMAK"

- Amaç ve öğrenim hedefleri bilgi, beceri ve tutum için (eğer varsa) ayrı ayrı belirtilmelidir. Bilgi ile ilgili hedefler genellikle bilginin hatırlanmasına ve anlamaya yöneliktir. Beceri hedefinde öğrencinin performansı dikkate alınır. Tanımlaması ve yazılması en zor olanlar tutuma yönelik hedeflerdir. Bunlar, öğrencinin başlangıçtaki tutumunun

değişimi ve bir başka tutuma dönüşümü olarak tanımlanabilir.

Örnek:

"Hipertansiyona yol açan çevresel etkenleri TANIMLAMAK" (bilgi hedefi)

"Bir hipertansiyon hastasından öykü ALABİLMEK" (beceri hedefi)

"Her hastaya reçetesindeki ilaçlar konusunda YETERLİ VE ANLAŞILIR AÇIKLAMADA BULUNMAK" (tutum hedefi)

- Öğrenim hedefleri, modül amaçlarına ulaşılabilmesi için varılması gereken hedeflerdir. Amaçları destekler ve ayrıntılandırır. Öğrenim hedefleri öğrenilenlerin ölçülmesinde temel alındığı için kendisinin de mutlaka ölçülebilir olması gereklidir.

Örnek:

"Krebs siklusunu ANLAMAK" yerine

"Krebs siklusunun şemasını ÇİZEBİLMEK" veya

"Krebs siklusundaki yüksek enerjili bileşik üreten anahtar reaksiyonları TANIMLAMAK."

- Öğrenim hedeflerini yazarken "bilmek", "anlamak", "takdir etmek" gibi belirsiz ifadeler kullanmaktan kaçınılmalıdır.
- Hedef cümlelerinin sonu ölçülebilir bir eylemle bitirilmelidir.

Örnek:

"Öğrenim hedefi 1. Diyabetin komplikasyonları" yerine

"Öğrenim hedefi 1. Diyabetin komplikasyonlarını TANIMLAYABİLMEK."

Özetle, modülün amaç ve öğrenim hedefleri eğitmenler tarafından ve "öğrenciye yönelik olarak" belirlenir. Problem sunulduktan sonra öğrenciler bu problemi çözebilmek için neleri öğrenmeleri gerektiğini (kendi öğrenim hedeflerini) belirler. Öğrenciler tarafından belirlenen bu hedeflerin, eğitmenler tarafından belirlenen hedeflerle örtüşmesi beklenir. Bunun için eğitim yönlendiricileri öğrencilere yol göstermelidir.

Bir Örnek

"Enfeksiyon kaynaklı diyare" konulu bir modülün amaç ve öğrenim hedefleri

Amaç:

Bu çalışma modülünün sonunda öğrenciler, diyarenin mekanizması, enfeksiyon kaynaklı diyare etkenleri, diyarenin bulguları, tanısı, tedavisi ve kontrolü konusunda bilgi ve beceri kazanacaklardır.

Öğrenim Hedefleri:

Bu çalışma modülünün sonunda öğrenciler aşağıdaki bilgi ve becerileri kazanacaklardır:

- İntestinal motilite mekanizmasını, GI yoldaki sıvı-elektrolit dengesini, ve emilim mekanizmasını tanımlamak
- Diyare nedenleri konusunda bilgi kazanmak
- Diyarenin tanısında kullanılan yöntemler konusunda bilgi kazanmak
- Enfeksiyon kaynaklı diyarenin bulgu ve belirtilerini tanımlamak
- Enfeksiyon kaynaklı diyare için gaita incelemesi yapma becerisi kazanmak
- Enfeksiyon kaynaklı diyareden korunma konusunda yapılması gerekenleri listelemek
- Bir diyare salgınını inceleme becerisi kazanmak

Artık tüm hazırlıklarınız tamamdır.

Bol şans ve iyi eğlenceler!!!!

İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLÜNÜN İŞLEYİŞİ

Modülün 1. Oturumu

A) Modülün amaç ve öğrenim hedeflerine uygun olarak hazırlanmış bir problem, gerçek hayattan bir senaryo şeklinde sunulur. Senaryo yazılı olarak öğrencilere dağıtılmalıdır.

B) Öğrencilere bu problemi çözebilmek için hangi bilgilere gereksinim duydukları sorulur ve bu konuda beyin fırtınası çalışması yapmak üzere gruplar serbest bırakılır. (Bu çalışma için 3-4 kişilik küçük gruplar oluşturulmalıdır).

- Burada olgu veya problem ile öğrenilmesi hedeflenen ana tema arasındaki farkın net olarak belirlenmesi son derece önemlidir !!! Amaç bu problemi çözmek için gerekli bilgi ve becerilerin neler olduğunun belirlenmesidir.
- Öğrencilerin geçmişteki deneyim ve bilgilerinin sunulan problem ile gündeme getirilmesi sağlanır (örneğin bireyin kendisi veya ailesinin konu ile ilgili deneyimleri).
- Olgunun anlaşılabilmesi için gereken bilgi ve becerilerin listesi yapılır.
- Doğru bir tanı veya doğru sonuca ulaştırmasa da, *konudan fazla sapmadan*, çok sayıda hipotezin sunulmasına olanak sağlanır,
- Hipotezleri kanıtlayabilecek delillerin ve sonuca götürecek yolun izlenmesi için gerekli ek bilgiler tanımlanır.

C) Öğrencilerin ulaştıkları "öğrenilecekler listesi" ile sizin önceden hazırladığınız "öğrenim hedefleri" karşılaştırılır ve grubun listesi, eksikse tamamlanır.

D) Grubun nereden veya kimden bilgi edinebileceği ve başlıca kaynaklar belirtilir. Bir sonraki oturum için yapılacak hazırlıklar hakkında görev dağılımı yapılır.

Sonuç olarak: Eğitim yönlendiricisi bu aşamada gruba,

- ✓ problemin tanımlanması;
- ✓ gerekli ön bilgilerin,
- ✓ hipotezlerin,
- ✓ öğrenilmesi gereken konuların listesini yapmaları konusunda rehberlik etmelidir.

Birinci oturumun sonunda :

1) Öğrenim hedefleri öğrenciler tarafından da belirlenmiş,
2) Grup içinde oluşan düzene göre her öğrenci bir veya birden fazla konuda sorumluluk almış,
3) Eğitim yönlendiricisi grup dinamiği hakkında fikir edinmiş, aksaklıklar olmuşsa bütün grup üyelerinin aktif katılımı için gereken önlemleri almış ve görev dağılımını not etmiş olmalıdır.

Araştırma yapmak, çalışmak ve öğrenilenleri gruba sunarak arkadaşlarıyla paylaşmak artık öğrencinin sorumluluğundadır.

Araştırma yapmak,
çalışmak
ve öğrenilenleri gruba sunarak arkadaşlarıyla paylaşmak
artık öğrencinin sorumluluğundadır.

Modülün 2. Oturumu

Bir haftalık aradan sonra grup;

- Elde edilen bilgileri paylaşmak,
- Olgu hakkındaki ek kaynaklar üzerinde çalışmak
- Birinci gün oluşturulan hipotezler hakkında tartışmak,
- Edinilen yeni bilgiler ışığında gereksinim duyulan yeni bilgileri saptamak ve
- Bir sonraki öğrenim hedeflerini belirlemek için tekrar toplanır.
- Bu aşamada, gerekirse, öğrenim hedefleri yeniden dağıtılabilir.

Modülün Sonraki Oturumları

Grup, eğitim yönlendiricisi ile birlikte;

- toplanan bilgileri paylaşmak,
- sonuçları değerlendirmek,
- tüm tartışmaları özetlemek,
- problemi çözdüğüne ikna olabilmek,
- geribildirim vererek gelişmeyi değerlendirmek için, programlanan sürenin bitimine kadar haftada bir kez toplanır.

Sonuç olarak:

Eğitim yönlendiricisi, elinde bulunan bir çalışma planı ve kontrol listesi ile modül çalışmasının programlı gitmesini sağlar. Bu aşamadaki başlıca görevi sunumları dinlemek, gerektiğinde konuşulanları netleştirerek bütün katılımcıların öğrenmesini garanti altına almaktır.

EĞİTİM YÖNLENDİRİCİSİNİN İŞ LİSTESİ

Modül Öncesi

1. Öğrencilere dağıtılacak materyali kontrol edin.
2. Öğrenciler ve eğiticiler için isimlikler hazırlayın.
3. Olumlu eğitim atmosferi yaratılması için sıra/masa/sandalyeleri "U" biçiminde dizin; kağıt tahtasını ve benzeri kullanım araçlarını "U"nun açık tarafına koyun. Kendiniz için öğrencilerin kendi içindeki dinamiği engellemeyecek bir oturma düzeni ayarlayın (Örneğin "U"nun açık ucuna oturmayın!).
4. Eğitim ortamındaki hazırlıkları bütün ayrıntılarıyla son kez gözden geçirin.
5. Sakin olun!!! Her şey yolunda gidecek ve bu iş eğlenceli olacak.

İlk Oturum

Öğrencilere kendinizi kısaca tanıtın ve öğrencilerin de kendilerini tanıtmasını isteyin *(Tüm grup üyelerinin - ve kendinizin de- isimlikleri taktığından emin olun!!!).*

- İÇM ve eğitim yöntemleri konusunda bilgi verin.
- Öğrencilere modül süresi boyunca beklentilerinin neler olduğunu sorun (Beklentilerin alınması, karşılıklı etkileşimin ilk ve en gerekli basamağıdır)
- İÇM boyunca kullanılacak bazı uygulamalar hakkında açıklamalar yapın:

✓Kağıt tahtası ne zaman kullanılır?

- doğrudan bilgi aktarırken
- problemi tanımlarken
- öğrenim hedeflerini belirlerken
- hipotezleri ortaya koyarken

✓Grup üyelerinin görev dağılımı nasıl olmalıdır?

- grup lideri
- raportör
- zaman izleyici
- grup dinamiğini izleyen
- sunucu

- Senaryo veya olgu hakkında gereken açıklamaları yapın.
- Grup çalışmasını başlatın. Öğrenciler kendi başlarına öğrenim sorumluluğunu kazanmalıdırlar.
- Öğrencilerin sizden doğrudan bilgi alma çabalarına karşı direnç gösterin.
- Gruba sorular sorarak hedefe ulaşmalarını sağlayın.
- Sorularınız olgular ve konulardan çok mekanizmalar hakkında olsun.
- Öğrenciden kaynaklanan yanlış bilgilenmeleri önleyin. Ancak bu sırada doğrudan bilgi vermekten kaçının.

İlk Oturumun Sonu

1. Öğrenim hedeflerini tekrarlayın ve grup üyelerinin hepsinin bunları doğru anladığından emin olun.
2. Sonraki oturumdaki sunumlar için iş bölümü ve zaman çizelgesi yapın.
3. Bu oturumda süregelen grup dinamiğini tartışın: Tartışma fazlaca konu dışına taşmış, bazı öğrenciler tartışmaya

katılmamış, bazıları fikirlerini herkese kabul ettirmek için diretmiş veya gruplaşmalar olmuşsa, ya da olumlu bir öğrenim ortamı yaratılmasına engel olan herhangi bir diğer durum ortaya çıkmışsa, bu durumun öğrenmeyi olumsuz etkilediğini fark etmelerini sağlayın.

Sonraki Oturumlar

- Her oturum başlangıcında günün programını, sunum ve zaman akışını, öğrencilerin görev dağılımını hatırlatın.
- Grup çalışmasını başlatın.
- Öğrencilerin sizden doğrudan bilgi alma çabalarına karşı direnç gösterin.
- Gruba sorular sorarak hedefe ulaşmalarını sağlayın.
- Sorularınız olgular ve konulardan çok mekanizmalar hakkında olsun.
- Öğrenciden kaynaklanan yanlış bilgilenmeleri önleyin. Ancak bu sırada doğrudan bilgi vermekten kaçının.

Sonraki Oturumların Sonu

1. Öğrenim hedeflerini tekrarlayın ve tüm grup üyelerinin bunları doğru anladığından emin olun.
2. Sonraki oturumdaki sunumlar için iş bölümü ve zaman çizelgesi yapın.
3. Bu oturumda süregelen grup dinamiğini tartışın.

Son Oturumun Sonu

- Son oturum ve tüm modül boyunca süregelen grup dinamiğini tartışın.

- Modülün amaç ve öğrenim hedeflerini yineleyin. Bunlara ulaşılıp ulaşılmadığı konusunda öğrencilerden geri bildirim alın.

İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLÜNDE ÖĞRENCİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMESİ

Genel İlkeler

Değerlendirme, modülün planlanmasından başlayarak, süreç içinde gerçekleştirilen her bir basamağın etkinliğini ve başlangıçta belirlenen amaca ne denli hizmet ettiğini göstermesi nedeniyle, hem eğiticiler hem de öğrenciler için başarı/başarısızlıktan söz etmenin tek ve en önemli yoludur. Modülün tanıtımı yapılırken değerlendirmenin nasıl yapılacağı ayrıntılı olarak öğrencilere açıklanmalıdır. Öğrencilerin kendilerine verilecek görev ve sorumlulukların değerlendirileceğini baştan bilmeleri, bunları ciddiye almalarını sağlar. Bu ayrıca eğiticiler ile öğrenciler arasında oluşacak "güven" açısından da son derece önemlidir.

"Değerlendirme çok yönlü olmalıdır":

- Hem *içerik* (öğrenilen bilgiler ve beceriler) hem de *sürecin* (yöntem, eğitim ortamı, grup içi ve gruplar arası ilişkiler ve dinamikler) değerlendirilmesine yönelik bir planlama yapılmalıdır.
- Eğitim yönlendiricisinin öğrenciyi, öğrencinin eğitim yönlendiricisini ve grubun kendi kendisini değerlendirmesi sağlanmalıdır.

"Değerlendirme sürekli olmalıdır":

- Değerlendirme yalnızca modülün sonunda değil, eğitim süresi boyunca değişik zamanlarda ve belirli bir düzenle yapılmalıdır

"Değerlendirme objektif olmalıdır":

- Değerlendirme yöntemleri modülün amaç ve öğrenim hedeflerine uygun olarak belirlenmelidir. Örneğin hedeflerden birisi "beceri kazanmak" ise bu hedefe ulaşılıp ulaşılmadığını test etmek için yazılı-sözlü sınav tipi bir değerlendirme kullanılmamalıdır.
- Beceride yeterliği objektif olarak ölçmek için, eğitim sürecinin başında öğrencilere tanıtılan ve süreç boyunca kullanılan standart bir "eğitim rehberi (kontrol listesi)" ile uygulama yapmak gerekir.
- Bilgiyi ölçmek üzere hazırlanan yazılı-sözlü sınavlar da ölçme-değerlendirme tekniğine uygun olarak hazırlanmalıdır.

Değerlendirme çok yönlü olmalıdır

Değerlendirme sürekli olmalıdır

Modül Öncesi Değerlendirme

Modülün ilk günü yapılan bu değerlendirmenin (ön-test) amacı, grubun konularla ilgili genel bilgi düzeyini belirlemek ve modül boyunca işlenecek konular hakkında fikir vererek öğrenmeyi özendirmektir.

Bu değerlendirme, modülün işlenişi ile ilgili olarak yapılması gereken bazı küçük değişiklikler konusunda da yol gösterici olacaktır.

Modül öncesi değerlendirme, kişilerin bilgi düzeyi konusunda ayrıntılı bilgi edinmek ve kesin bir ölçme yapmak amacı taşımadığından **doğru/yanlış testi** şeklinde uygulanabilir.

Modül başarı notunun belirlenmesinde ön testteki bireysel performans dikkate alınmamalıdır.

Modül İçi Değerlendirme

Modülün her bir oturumundan sonra değerlendirme yapılmalıdır. Oturum sonu değerlendirme öğrencilerin, o oturumun amaçlarına ulaşıp ulaşmadığını ve eğitim yönlendiricilerinin performanslarını değerlendirmelerine olanak tanır. Bu değerlendirme genellikle sözel olarak yapılır; önemli olan o oturuma ilişkin olarak hem olumlu hem de olumsuz yönlerin söylenmesidir.

Modül süresince öğrenciler de sürekli olarak değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme, öğrencinin modül süresince kaydettiği gelişmeyi ölçmek, bu bilgiyi öğrenciyle paylaşarak öğrenmeyi motive etmek, gösterilen çabayı ödüllendirmek veya eksiklikleri gidermek amacıyla yapılmalıdır. Bireysel değerlendirme sonuçlarının modül notuna katkıda bulunması önerilmektedir.

Modül süresince yürütülen grup çalışmaları da grubun performansı açısından ve özellikle de yapılan etkinlikten hemen sonra değerlendirilmelidir.

Öğrencilerin ve eğitmenlerin kendileri, birbirleri ve genel olarak modülün gidişi ile ilgili yaptıkları değerlendirmelerde önemli bir nokta da, değerlendirmede dile getirilen "iyileştirilmesi" veya "düzeltilmesi" gereken yönlerin mutlaka dikkate alınması ve bir sonraki buluşmada yinelenmemesidir.

Aşağıda kullanılabilecek değerlendirme yöntemleri şematik olarak belirtilmiştir.

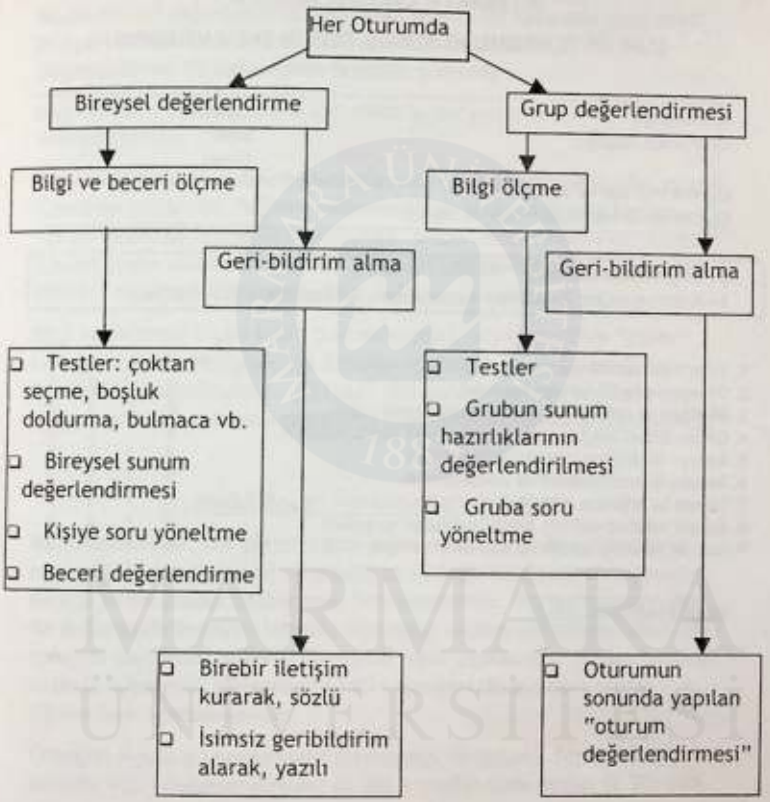

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Örnek Performans/Sunum Değerlendirme Formu:

İNTERAKTİF ÇALIŞMA MODÜLÜ

GÜNLÜK PERFORMANS/SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU

İÇM başlığı: Tarih:
Oturumun Başlığı: Sınıf:
Grup:

Öğrencinin adı ve soyadı:
Eğitim yönlendiricisinin adı ve soyadı:

0= Değerlendirilemedi,
1= Katılmıyorum; 2= Kısmen katılıyorum; 3= Kesinlikle katılıyorum.

1. Yeterli ön hazırlık yapmıştı.	0	1	2	3
2. Dinleyenlerle iyi iletişim kurabildi.	0	1	2	3
3. Bilgiliydi ve dolayısıyla kendine olan güveni tamdı.	0	1	2	3
4. Görsel-işitsel araçları yeterli, yerinde ve doğru kullandı.	0	1	2	3
5. Konuyu aktarırken coşkulu ve heveslidi.	0	1	2	3
6. Konuyu iyi sınırlayabildi ve özetleyebildi.	0	1	2	3
7. Sunum iyi organize edilmişti.	0	1	2	3
8. Sunum tekdüze değildi, önemli noktaları vurguladı.	0	1	2	3
9. Sorulan sorulara yeterli ve ikna edici yanıtlar verdi.	0	1	2	3

Değerlendirenin notu:

Modül Sonu Değerlendirme

Modül sonu değerlendirmede, amaç ve öğrenim hedefleri doğrultusunda öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumu değerlendirilir. Modül öncesi değerlendirmeden farklı olarak bu aşamada grup değil bireysel performans önem kazanır. Modül bitiminde yapılacak değerlendirme ile ilgili olarak öneriler şunlardır:

Bilgi hedeflerinin ölçülmesi için yazılı sınav yöntemleri önerilmektedir.

Beceri eğitiminde ve beceri hedeflerinin değerlendirilmesinde, modül süresince kullanılan "eğitim rehberleri" ve bunlardan geliştirilen "değerlendirme rehberleri" kullanılır. Beceri hedeflerinin ölçülmesi için en uygun sınav yönteminin "objektif yapılandırılmış klinik sınav (OSCE)" olduğu belirtilmektedir.

Bilgi hedeflerini ölçen sınav çoktan seçmeli veya modifiye "essay" tipinde olabilir. Notlandırma zorluğu nedeniyle uzun "essay" tipi sorulardan kaçınılmalıdır. ("Essay" tipi sorular çoktan seçmeli, doğru/yanlış veya boşluk doldurma tipinde olmayan açık sorulardır.)

Modül Başarı Notunun Belirlenmesi

Modül bitiminde, her öğrenci için yapılan modül içi değerlendirme, sunum değerlendirmeleri ve modül sonu değerlendirme sonuçlarının katkısı ile bir modül başarı notu belirlenmelidir. Performansının not ile değerlendirileceğini bilmek, öğrenciyi motive edecektir. Modülün tanıtımı yapılırken değerlendirmenin nasıl yapılacağı, başarı notuna katkıda bulunacak bileşenlerin katkı oranları da ayrıntılı olarak öğrencilere açıklanmalıdır.

Örneğin: Modül içi performans (araştırma ve sunum, tartışmalara katılım, v.b.) değerlendirmesi (% 30) + modül sonu sınavı (% 70) gibi.

Modülün Değerlendirilmesi

Modül tamamlandıktan sonra, en son aşamada modül bir bütün olarak değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme tamamlanmış olan bir eğitim sürecine genel olarak bakma olanağı sağlar. Aşağıda bir İÇM için iki adet örnek değerlendirme formu sunulmuştur. Formlardan ilki öğrencilerin modül ile ilgili değerlendirmelerine, diğeri ise modüle katılan eğitim yönlendiricilerinin modülün hazırlık ve uygulama sürecine ilişkin görüşlerine yöneliktir. Her iki form da örnek formlar olup, geliştirip-değiştirerek veya aynen kullanılabilir. Yazılı geribildirimlere ek olarak, gerek öğrencilerin, gerekse eğitim yönlendiricilerinin modül hakkındaki görüşleri sözlü olarak da alınmalıdır.

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ GERİ BİLDİRİM FORMU

Sevgili Arkadaşlar, bu anket, Fakültemizde uygulanmakta olan **"İnteraktif Çalışma Modülleri (İÇM)"**nin öğrenme hedeflerine ulaşıp ulaşmadığının izlenmesi ve varsa aksaklıkların giderilmesi amacıyla Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından hazırlanmıştır. Anket sonuçları Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından değerlendirilecek, ilgili ders kurulu notları ilan edildikten sonra, görüş ve önerileriniz öncelikle ilgili birimlere, yapılacak değişikliklere temel oluşturmak amacıyla da Koordinatörler Kurulu'na ve Fakülte Kurulu'na iletilecektir.
Her İÇM için ayrı bir form doldurulacaktır. Bu nedenle bu anketi yalnızca tamamladığınız İÇM için doldurunuz.
Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Sınıfınız 1 2 3 4 5 6	Grubunuz:
Ders Kurulu'nun/stajın adı:	İÇM başlığı:

		Evet	Kısmen	Hayır	Fikrim yok
1.	Bu modülün organizasyonu iyiydi	3	2	1	0
2.	Programın tanıtımı iyi yapıldı	3	2	1	0
3.	Öğrencilerden beklenenler ayrıntılı olarak açıklandı.	3	2	1	0
4.	Amaç ve öğrenim hedefleri anlatıldı.	3	2	1	0
5.	Amaç ve öğrenim hedefleri gerçekçi idi.	3	2	1	0
6.	Programın planlanması amaç ve öğrenim hedeflerine uygundu.	3	2	1	0
7.	Modülün işlenme hızı uygundu.	3	2	1	0

8.	Konular amacına yönelik ve birbirini tamamlayan şekilde işlendi.	3	2	1	0
9.	Sınıfta rahat ve arkadaşça bir ortam yaratıldı.	3	2	1	0
10.	Sınıfta olumlu bir eğitim atmosferi yaratıldı.	3	2	1	0
11.	Bütün derslere katıldım.	3	2	1	0
12.	Derslere hazırlanarak geldim.	3	2	1	0
13.	Hazırlık için verilen zaman yeterliydi.	3	2	1	0
14.	Tartışmalara aktif olarak katıldım.	3	2	1	0
15.	Tartışmalara aktif olarak katılmanın yararlı olduğunu düşünüyorum.	3	2	1	0
16.	Soru sormaya özendirildim.	3	2	1	0
17.	Soru sormaya özendirilmenin yararlı olduğunu düşünüyorum.	3	2	1	0
18.	Bilgilerimi arkadaşlarımla paylaşmayı öğrendim.	3	2	1	0
19.	Bilgilerimi derleyerek sunmayı öğrendim.	3	2	1	0
20.	Sunum yaparken ders araçlarını (örn. kağıt tahtası, tepegöz) kullandım.	3	2	1	0
21.	Bu derslerde kazanılan bilgiler net ve anlaşılırdı.	3	2	1	0
22.	Bu derslerde kazanılan bilgiler kalıcıydı.	3	2	1	0
23.	Konuyla ilgili gerekli ve yeterli bilgileri öğrendim.	3	2	1	0
24.	Öğrendiklerimin gelecekteki hekimlik uygulamalarım için yararlı olacağını düşünüyorum.	3	2	1	0
25.	Konunun temel bilimsel yanının klinik ile bağlantılarını öğrendim.	3	2	1	0
26.	Bu program sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı.	3	2	1	0
27.	Aynı amaç ve öğrenim hedeflerine, büyük sınıfta, öğretim üyeleri tarafından anlatılan derslerle daha kolay ulaşılabileceğini düşünüyorum.	3	2	1	0
28.	Modül sonu sınavı, amaç ve öğrenim hedefleri ile uyumluydu.	3	2	1	0
29.	Modül sonu sınavı öğrenci değerlendirmesi için uygundu.	3	2	1	0
30.	Öğrenci sunumlarının değerlendirilmesi uygundu.	3	2	1	0
31.	Modül içi performans değerlendirmesi yeterli ve objektifti.	3	2	1	0
32.	Modülün ders kurulu notuna katkı oranı (% 10) yeterlidir.	3	2	1	0

Bu programda birlikte çalıştığınız eğitim yönlendiricisini aşağıdaki özellikleri açısından değerlendiriniz:

		Evet	Kısmen	Hayır	Fikrim yok
1.	Güler yüzlüydü.	3	2	1	0
2.	Öğrencilere saygılıydı.	3	2	1	0
3.	İlgili ve heveslidi.	3	2	1	0
4.	Eleştiriye açıktı.	3	2	1	0
5.	Öğrenme hedeflerini anlattı.	3	2	1	0
6.	Grubu iyi yönetti.	3	2	1	0
7.	Grubu iyi yönlendirdi.	3	2	1	0
8.	Zaman zaman grup dinamiğini tartışıyordu.	3	2	1	0
9.	Zaman zaman, varılan sonuçların özetlenmesini istiyordu.	3	2	1	0
10.	Grubun sorularına hazır yanıtlar vermekten kaçınıyordu.	3	2	1	0
11.	Gerektiğinde tartışmayı uyarıyordu.	3	2	1	0
12.	Tartışma konu dışına kayarsa grubu uyarıyordu.	3	2	1	0
13.	Tartışma sırasında olumlu ve olumsuz davranışları tespit edip, grubu uyarıyordu.	3	2	1	0
14.	Oturumun sonunda konuşulanları özetliyordu.	3	2	1	0
15.	Sonraki oturum için ödevleri açıklıyordu.	3	2	1	0
16.	Öğrencilerden oturumla ilgili geri bildirim alıyordu.	3	2	1	0

Bu modülü, 5 tam puan üzerinden değerlendiriniz.

Mükemmel	5
Çok iyi	4
İyi	3
Kötü	2
Çok kötü	1
Fikrim yok	0

Bu modül ile ilgili diğer görüş ve önerilerinizi kısaca yazınız.

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
EĞİTİM YÖNLENDİRİCİSİ GERİ BİLDİRİM FORMU

Sevgili Arkadaşlar, bu anket, Fakültemizde uygulanmakta olan **"İnteraktif Çalışma Modülleri (İÇM)"**nin öğrenme hedeflerine ulaşıp ulaşmadığının izlenmesi ve varsa aksaklıkların giderilmesi amacıyla modüle katılan tüm eğitmenlerin görüşlerini almak üzere Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından hazırlanmıştır. Anket sonuçları Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından değerlendirilecek, yapılacak değişikliklere temel oluşturmak amacıyla ilgili birimlere iletilecektir.

Her İÇM için ayrı bir form doldurulacaktır. Bu nedenle bu anketi yalnızca henüz tamamladığınız İÇM için doldurunuz.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Sınıfınız 1 2 3 4 5 6 — Grubunuz:
Ders Kurulu'nun/stajın adı: — İÇM başlığı:

	Evet	Kısmen	Hayır	Fikrim yok
Modülün hazırlık süreci				
1- Modülün amaç ve öğrenim hedefleri, bütün eğitmenlerin katılımı ile belirlendi.	3	2	1	0
2- Modül programı ve diğer ayrıntılar belirlenirken tüm eğitmenlerin görüşleri alındı.	3	2	1	0
3- Gerekli malzemenin hazırlanmasında tüm eğitmenler rol üstlendi.	3	2	1	0
4- Tüm eğitmenler aldıkları görevi yerine getirdi.	3	2	1	0
5- Hazırlık aşamasında eğitmenler arasında iyi bir iletişim sağlandı.	3	2	1	0
6- Hazırlıklar sırasında bir ekip olarak hareket ettik.	3	2	1	0
Modülün uygulanma süreci	3	2	1	0
7- Her oturumun sonunda eğitmenler olarak toplantı yaptık.	3	2	1	0
8- Her oturum sonrasında toplanmak yararlı oldu/olur.	3	2	1	0
9- Modül uygulanırken karşılaştığım güçlükler konusunda diğer eğitmenlerden destek aldım.	3	2	1	0
10- Araç-gereç yeterliydi.	3	2	1	0

11- Eğitim ortamı ses, ısı vb. açısından uygundu.	3	2	1	0
12- Modülün konusu, içinde yer aldığı ders kurulu/staj ile uyumluydu.	3	2	1	0
13- Seçilen konu eğitmenlerin bilgi ve beceri düzeyine uygundu.	3	2	1	0
14- Modülün amaç ve öğrenim hedefleri uygundu.	3	2	1	0
15- Modül süresi yeterliydi.	3	2	1	0
16- Öğrenciler genel olarak oturumlara hazırlıklı geldiler.	3	2	1	0
17- Öğrencilerin devamsızlık sorunu olmadı.	3	2	1	0
18- Öğrenciler genel olarak tartışmalara etkin olarak katıldılar.	3	2	1	0
19- Genel olarak öğrenci memnuniyeti iyiydi.	3	2	1	0
20- Farklı öğrenci grupları arasında öğrenme açısından bir fark olmadığını düşünüyorum.	3	2	1	0
Modülün değerlendirme süreci	3	2	1	0
21- Bu program sonunda amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşıldı	3	2	1	0
22- Modül sonu sınavı, amaç ve öğrenim hedefleri ile uyumluydu.	3	2	1	0
23- Modül sonu sınavı öğrenci değerlendirmesi için uygundu.	3	2	1	0
24- Öğrenci sunumları objektif olarak değerlendirildi	3	2	1	0
25- Modül içi performans değerlendirmesi yeterli ve objektifti.	3	2	1	0
26- Modülün ders kurulu notuna katkı oranını (% 10) yeterli buluyorum.	3	2	1	0
27- Bu modülün öğrenciler için yararlı olduğunu düşünüyorum.	3	2	1	0
28- Eğitim yönlendiricisi olarak kendi performansımdan memnunum	3	2	1	0
29- Gelecek yıl aynı modül tekrarlanmalı.	3	2	1	0
30- Gelecek yıl modülün diğer disiplinlerden eğitmenlerin katılımı ile yinelenmesi daha uygun olur.	3	2	1	0
31- Gelecek yıl aynı modülde eğitmen olarak yer almak istiyorum.	3	2	1	0

Bu modülü, 5 tam puan üzerinden değerlendiriniz.

Mükemmel	5
Çok iyi	4
İyi	3
Kötü	2
Çok kötü	1
Fikrim yok	0

Bu modül ile ilgili diğer görüş ve önerilerinizi kısaca yazınız.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

KAYNAKLAR

Mutlaka okuyun:

- Newble D, Cannon R. A Handbook for Medical Teachers. Third Edition. Kluwer Academic Publishers.London, 1994.

Referans kitap olarak kütüphanenizde bulunmasını öneririz:

- Guilbert JJ. Educational Handbook for Health Personnel. WHO Offset Publication No. 35, , Cenevre, 1992

Klinik öncesi ve klinik kurslara uygun yazılı senaryo örnekleri için:

- Waterman RE, et al., Clinical Problem-based Learning: A Workbook for Integrating Basic and Clinical Science, University of New Mexico Press, Albuquerque, 1988.

Diğer kaynaklar:

- Harden RM, Sowden S, Dunn WR. Some educational strategies in curriculum development: the SPICES model. ASME Medical Education Booklet No. 18. Medical Education 1984;284-297.
- Towle A. Overcoming the barriers to implementing change in medical education. In Medical Education in the Millennium.

Edited by Brian Jolly and Lesley Rees. Oxford University Press, 1998.

- Walton H. World Federation for Medical Education: Proceedings of the World Summit on Medical Education. Medical Education 1994;28(Suppl 1):1-3.
- WHO. Changing medical education: an agenda for action. World Health Organisation, Cenevre, 1991.
- Davis MH, Harden RM. Problem-based learning: a practical guide. AMEE Education Guide No: 15. Centre for Medical Education University of Dundee. 1999.
- Adult Learning in Your Classroom. Second Edition. Wd. Philip G. Jones. Lakewood Books, Minneapolis, 1989.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ
MATBAA BİRİMİNDE BASILMIŞTIR.